

Cinsel Kompülsiyon Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Cinsel Kompülsiyon Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18650>

Özet

Cinsel Kompülsiyon Ölçeği (CKÖ), bireylerin cinsel dü?ünce ve davran??lara a??r? odaklanma düzeylerini ve bu dürtüleri kontrol etmede ya?ad?klar? ba?ar?s?zl?klar? ölçmek amacıyla Türkçe'ye uyarlanm?? bir psikolojik ölçme aracıdır. Ölçek, toplam 10 maddeden ve iki ana alt boyuttan oluşmaktadır. Bu uyarlama çalışması Akın ve Çelik (2015) tarafından yapılm?? olup, ölçeğin Türkçe konuşan popülasyonlarda **cinsel kompülsiyon** düzeyini geçerli ve güvenilir bir şekilde de?erlendirebileceğini göstermektedir.

Ölçek, 4'lü Likert tipi bir derecelendirme formatına sahiptir ve hem klinik hem de ara?tırma ortamlarında kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Elde edilen psikometrik bulgular, ölçeğin yapısal ve orijinal modelle uyumlu olduğunu ve iç tutarlılığını yüksek olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler

Cinsel kompülsiyon, cinsel bağımlılık, psikometrik özellikler, uyarlama, Cronbach Alfa, doğrulama faktör analizi.

Yazarlar

Ahmet Akın, Ercan Çelik.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, bireylerin yaşamlarında problemlere yol açan a??r? cinsel dü?üncelere ve kontrol edilemeyen cinsel dürtülere sahip olma eğilimlerinin derecesini saptamaktır. Bu ölçüm, klinik de?erlendirmelerde ve ara?tırmalarda **cinsel kompülsiyon** düzeyini nicel olarak belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Cinsel Kompülsiyon Ölçeği'nin Türkçe uyarlaması, özellikle Türk kültürü bağlamında cinsel kompülsiyonun psikometrik olarak incelenmesine olanak tanımaktadır. Ölçek, bu yapıyı iki farklı alt boyutta ele alarak daha derinlemesine bir analiz sunar ve müdahale programlarının etkinliğinin de?erlendirilmesine yardımcı olabilir.

Yapı

CKÖ, literatürde a??r? ve kontrol edilemez davran?? örüntüsü olarak da ele alınan cinsel kompülsiyon yapısının ölçmektedir. Bu yapı, bireyin cinsel aktiviteler veya dü?ünceler üzerinde **kontrolünü kaybetmesi** ve bu durumun kişisel, mesleki veya sosyal yaşamında ciddi sorunlara

yol açması ile karakterizedir.

Ölçek, bu karmaşık yapıyı iki ana alt boyutta incelemektedir: **Cinsel Davranışlara Yoğunlaşma** (Cinsel düşüncelerin bilişsel meşguliyeti) ve **Cinsel Dürtüleri Kontrolde Baskınlık** (Dürtü kontrolünde yaşanan zorluklar). Bu iki boyut, cinsel kompülsiyonun hem bilişsel hem de davranışsal bileşenlerini temsil etmektedir.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliliği, Akın ve Çelik (2015) tarafından yürütülen uyarlama çalışmasında Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile incelenmiştir. DFA sonuçları, orijinal ölçeğin iki boyutlu yapısının Türkçe versiyonunda da kabul edilebilir düzeyde uyum sağladığını göstermiştir.

İki boyutlu model için elde edilen uyum indeksleri şunlardır: Ki-kare ($X^2 = 95.82$), Serbestlik Derecesi (SD= 34). Temel uyum göstergeleri olan **RMSEA** (Kök Ortalama Kare Yaklaşım Hatası) değeri .082, **GFI** (Yıllık Uyum İndeksi) değeri .93, **CFI** (Karşılaştırmalı Uyum İndeksi) değeri .96 ve **SRMR** (Standartlaştırılmış Kök Ortalama Kare Kalıntısı) değeri .04 olarak rapor edilmiştir. Bu indeksler, modelin veriye olan uyumunun iyi düzeyde olduğunu ve ölçeğin teorik yapıya baskınlık bir şekilde ölçtüğünü kanıtlamaktadır.

Güvenirlilik

CKÖ'nün iç tutarlılık güvenirliliği, **Cronbach Alfa** katsayısı kullanılarak hesaplanmıştır. Elde edilen katsayılar, ölçeğin genelinde yüksek düzeyde güvenilirliğe sahip olduğunu göstermiştir, bu da maddelerin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü anlamına gelmektedir.

Güvenirlilik katsayıları alt ölçekler bazında incelendiğinde; Cinsel Davranışlara Yoğunlaşma alt ölçeği için .72, Cinsel Dürtüleri Kontrolde Baskınlık alt ölçeği için ise .90 bulunmuştur. Ölçeğin bütünü için iç tutarlılık katsayısı .89 olarak belirlenmiştir. Bu değerler, özellikle klinik uygulamalar için ölçeğin yeterli düzeyde güvenilir olduğunu göstermektedir.

Ayrıca, madde analizi kapsamında incelenen düzeltilmiş madde-test korelasyonlarının .35 ile .82 aralarında sınırlı görülmüştür. Bu korelasyon aralığı, ölçekteki her bir maddenin genel puanla güçlü bir ilişki içinde olduğunu ve ölçekten çıkarılması gereken zayıf maddenin bulunmadığını işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Cinsel Kompülsiyon Ölçeği'nin Türkçe uyarlaması, **Doğrulayıcı Faktör Analizi** sonucunda iki faktörlü bir yapı sergilemiştir. Bu yapı, orijinal ölçeğin teorik çerçevesi ile uyumludur ve 10 maddenin iki farklı boyutta toplandığını göstermiştir. Elde edilen uyum indeksleri (özellikle CFI

ve SRMR), bu iki faktörlü modelin kabul edilebilir düzeyde uyumlu olduğunu doğrulamaktadır.

Faktör yapısı şöyledir: Birinci faktör **Cinsel Davranışlara Yoğunlaşma** (5 madde), ikinci faktör ise **Cinsel Dürtüleri Kontrolde Bazarısalık** (5 madde) olarak tanımlanmıştır. Bu ayrıma, cinsel kompülsiyonun hem bilişsel katkı hem de davranışsal dürtüsellik bileşenlerini bağımsız olarak değerlendirme imkanı sunmaktadır.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: 10 maddelik, 2 alt boyutlu, öz bildirim (Self-report) ölçeği.

Language Available: Türkçe (Turkish).

Population Group: Yetişkinler (Adults).

Age Group: Belirtilmemiş (Genellikle genç yetişkin ve yetişkin grupları).

Population Details: Uyarlama çalışması Türkiye'deki üniversite öğrencileri ve yetişkinler örnekleminde gerçekleştirilmiştir.

Test Methodology: 4'lü Likert tipi derecelendirme kullanılmaktadır. Derecelendirme şöyledir: bana hiç uygun değil= 1, bana çok uygun= 4. Ölçekten elde edilen yüksek toplam puanlar, bireydeki cinsel kompülsiyon eğiliminin yüksek olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Psikoloji, klinik psikoloji, cinsel sağlık, ölçme ve değerlendirme, psikometri, Gaziantep Üniversitesi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor.

Affiliation Email addresses: ahmet.akin@medeniyet.edu.tr (Sorumlu Yazar Ahmet Akın)

Correspondence Address: İstanbul Medeniyet Üniversitesi (Sorumlu Yazarın mevcut kurumu).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin uyarlama çalışması 2015 yılında Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi'nde yayınlanmıştır. Ölçeğin kullanımı ve izinleri için sorumlu yazar **Ahmet Akın** ile iletişime

geçilmesi önerilmektedir. Orijinal makaleye ait link a?ad?: jss.gantep.edu.tr.

Ölçeğin orijinal PDF dokümanı a?daki bağlantıdan indirilebilir: cinsel-kompulsiyon-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Akın, A. ve Çelik, E. (2015). Cinsel Kompülsiyon Ölçeği'nin uyarlanması. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(3), 617-629.

Cinsel Kompülsiyon Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Toplam 10 Madde 2 Alt Boyut

Cinsel Davranışlara Yoğunlaşma (5 m): Cinsel düşünce ve davranışlarım yaşamda problemlere yol açar.

Cinsel Dürtüleri Kontrolde Başarısızlık (5 m): Cinsel ilişkilerimdeki dürtüleri zihnimi fazlasıyla meşgul eder.